Zamek Mackenzie

Zamek Mackenzie – budynek w stylu eklektycznym, zaprojektowany przez florenckiego architekta Gina Coppedè na zamówienie szkockiego ubezpieczyciela Evana Mackenziego i zbudowany w latach 1897–1904 w Genui, w dzielnicy Casteletto. Od 2002 roku stanowi własność domu aukcyjnego Casa d'aste Cambi. W jego pomieszczeniach urządzono sale muzealne. Organizowane są też w nim imprezy kulturalne.

Spis treści

Okoliczności powstania zamku

Lokalizacja

Budowa

Architektura

Styl

Dzieje zamku

Przypisy

Okoliczności powstania zamku

W 1897 roku młody florencki architekt, Gino Coppedè, otrzymał pierwsze ważne zlecenie – wzniesienie na jednym ze wzgórz Genui budynku inspirowanego toskańską architekturą zamkową. Zleceniodawcą był szkocki ubezpieczyciel, Evan Mackenzie, przedstawiciel firmy Lloyd's w Genui i zamożny kolekcjoner sztuki, który odwiedzał we Florencji warsztat stolarski i artystyczny ojca Gina Coppedè, Mariana[1]. Gino Coppedè i Mackenzie spotkali się wcześniej, prawdopodobnie przypadkowo, w pracowni rzeźbiarza i antykwariusza Pasqualego Romanelli we Florencji. Obaj dzielili wspólne zamiłowanie do estetycznych i kulturowych modeli wyidealizowanego „stylu florenckiego". Mackenzie głęboko pasjonował się średniowieczną i renesansową tradycją artystyczną, zwłaszcza toskańską, o czym świadczą jego osobliwe upodobania kolekcjonerskie, w których widoczny był kult Florencji. Miał w swych zbiorach słynną kolekcję wydań dzieł Dantego, podarowaną w 1939 roku przez jego córkę Isę de Thierry bibliotece Berio w Genui. W twórczości Coppedè z kolei wątki tradycyjne przeplatały się z jego osobistymi odniesieniami do rodzącej się architektury nowoczesnej[2].

Zamek Mackenzie

Zamek Mackenzie

Państwo	Włochy
Miejscowość	Genua
Adres	Mura Di San Bartolomeo 16, 16122, Castelletto, Genova
Typ budynku	pałac, zwyczajowo zwany zamkiem
Styl architektoniczny	eklektyczny
Architekt	Gino Coppedè
Inwestor	Evan Mackenzie
Kondygnacje	4
Rozpoczęcie budowy	1897
Ukończenie budowy	1904
Pierwszy właściciel	Evan Mackenzie
Obecny właściciel	Casa d'aste Cambi

Położenie na mapie Genui

Lokalizacja

Kompleks zamku Mackenzie, składający się z obszernej rezydencji, rozległego ogrodu i stróżówki, położony jest w dzielnicy Castelletto, na zboczu opadającym od wzgórza Righi w kierunku placu Manin[3].

Położenie na mapie Włoch

Położenie na mapie Ligurii

44°24′55,16″N 8°56′50,00″E (https://tools.wmflabs.org/geohack/geohack.php?language=pl&pagename=Zamek_Mackenzie&params=44.415322222222_N_8.9472222222222_E)

Budowa

Zamek narodził się jako złożone dzieło modernizacji już istniejącego budynku, XVI-wiecznej willi Zignago, którą architekt przebudował, zmieniając jej pierwotne założenie poprzez dobudowę wież, murów obronnych, mostów zwodzonych, wież strażniczych, tarasów, patiów i grot[2]. W willi mieściły się najważniejsze, reprezentacyjne pomieszczenia. Budynek ten Coppedé rozbudował następnie w kierunku zachodnim, w efekcie czego obecny zamek stanowi zespół dwóch połączonych ze sobą obiektów. Zamek i park zrealizowano w latach 1897–1902, natomiast stróżówkę w latach 1903–1904, już po uporządkowaniu ogrodu otaczającego zamek[3].

Architektura

Budynek zamku składa się z 4 pięter, przedzielonych małymi mezzaninami i z piwnicy, połączonej ze sztucznymi jaskiniami. Ma 50 pomieszczeń[3]. Za wyidealizowaną fasadą średniowiecznego zamku architekt ukrył wszelkie wygody cechujące nowoczesny dom – jego piętra obsługuje winda, wewnątrz założono instalację elektryczną, a na pierwszym piętrze zbudowano niewielki basen z podgrzewaną wodą. W niektórych wieżach umieszczono kominy. Dla odprowadzania wody deszczowej zbudowano rzygacze[1]. Dodatkową komunikację pomiędzy piętrami zapewniają zewnętrzne, kamienne schody[3].Wnętrze budynku cechuje obfitość dekoracji ściennych, wykonanych drewna, barwionych witraży i marmuru. Znalazła się nim nawet kaplica[1], ozdobiona dekoracjami z drewna i wyposażona w organy. W najstarszej części obiektu architekt usunął oryginalne schody, tworząc na parterze reprezentacyjne pokoje, które wychodzą na wschód i południe. Od strony via Cabella powstało monumentalne atrium z okazałym kominem oraz marmurowymi ławami. Z atrium prowadzą na górę marmurowe schody[3].W bibliotece, podzielonej na 2 kondygnacje, które łączy drewniana klatka schodowa, znajduje się kolekcja Mackenziego, z wyjątkiem tych dzieł, które jego córka przekazała bibliotece Berio[4].

Powierzchnia zamku wynosi 4 000 m², a kubatura 16 000 m³[4]. Jego główna wieża ma 40 m wysokości[5], a łącznie ze wzgórzem wznosi się na wysokość 180 m n.p.m[1].

Styl

Architektura zamku Mackenzie wpisuje się w nurt historyzmu, rozpowszechnionego wówczas we Włoszech, a zwłaszcza w Genui. W dziele Coppedè doszła do głosu jego zdolność do łączenia różnych stylistycznych i dekoracyjnych wzorców z przeszłości, zaczerpniętych z jednej strony z tradycji Toskanii, a nawet ze sztuki antycznej (kopie starożytnych posągów we wnętrzu budynku i w jaskiniach oraz liczne znaleziska archeologiczne, umieszczone na podwórkach i tarasach zamku), a z drugiej – z rodzącego się stylu secesyjnego (detale dekoracyjne na fasadzie budynku)[2]. Jeszcze przed ukończeniem prac budowlanych prasa europejska umieściła zamek wśród tych miejsc w Genui, których przy zwiedzaniu nie można pominąć; również prasa lokalna poświęciła mu entuzjastyczne strony określając go jako „kaprys królewski" („cappriccio di re")[1].

Zbudowany dla Mackenziego zamek stał się dla Coppedè punktem wyjścia dla jego późniejszych, znaczących realizacji w Genui, takich jak zamek Türcke Boccadasse (1903), zamek Bruzzo w Castelletto (1906-10) czy Villa Canali-Gaslini przy corso Italia (1922-1924). Zamek ten nie był jednak pierwszym budynkiem eklektycznym w Genui, bowiem już kilka lat wcześniej, w latach 1886–1892 pojawił się w Genui, na szczycie Monte Galletto, zamek D'Albertis, zaprojektowany przez architekta Marca Aurelia Crottę na zlecenie kapitana Enrica D'Albertisa i zbudowany przez inżynierów Mattea Grazianiego i Francesca M. Parodiego, a udekorowany przez rzeźbiarza Agostina Allegra[2].

Dzieje zamku

Zamek był zamieszkiwany przez rodzinę Mackenzie przez 27 lat. W 1935 roku, 4 lata po śmierci Evana Mackenziego, jego córka Isa sprzedała zamek agencji nieruchomości. Podczas II wojny światowej został zajęty przez Wehrmacht, a następnie przez aliantów. W latach 50. stał się siedzibą Karabinierów. W 1956 roku, w uznaniu stylu Coppedé, został uznany za zabytek narodowy. W latach 60. i 70., po opuszczeniu go przez Karabinierów, stał się miejscem realizacji różnych inicjatyw oraz siedzibą towarzystwa gimnastycznego. W tym okresie pogorszył się jego stan techniczny, a jego wyposażenie rozkradziono. W 1986 roku zamek kupił amerykański mecenas sztuki, Mitchell Wolfson Jr., aby ulokować w nim kolekcję wyrobów i dzieł sztuki XX wieku, a następnie otworzyć go jako muzeum. W 1995 roku, po odrestaurowaniu części zewnętrznych, przerwano prace adaptacyjne obiektu. W czerwcu 2002 roku zamek kupił Dom Aukcyjny Cambi. Pomimo jego zabytkowego charakteru dokonano w nim pewnej modernizacji wyposażając go w centralne ogrzewanie, doprowadzając do wszystkich łazienek ciepłą i zimną wodę, zbudowano też kryty, podgrzewany basen z sauną oraz windę na 25 osób[4]. Zamek jest udostępniony do zwiedzania wyłącznie dla grup z przewodnikiem[5].

Wieża

Zewnętrzne schody

Detale dekoracyjne

Fragment dziedzińca wewnętrznego

Jedna z sal wystawowych

Przypisy

1. Sonia Olcese: Gino Coppedè, un sognatore di fine secolo (https://www.gruppocarige.it/gruppo/html/ita/arte-cultura/la-casana/2007_3/pdf/10_17.pdf) (wł.). www.gruppocarige.it. [dostęp 2017-09-10].
2. Matteo Fochessati: Genova moderna: percorsi tra il levante e il centro città: il castello Mackenzie di Gino Coppedè e la diffusione dell'eclettismo a genova tra otto e novecento (http://www.culturainliguria.it/cultura/download/fstore/1429193252706/GENOVA_MODERNA_ACCESSIT-ITALIANO.pdf) (wł.). www.culturainliguria.it. [dostęp 2017-09-10].
3. Segretariato Regionale del Ministero dei Beni e delle Attività Culturali e del Turismo per la Liguria: GENOVA Castelletto - Castello Mackenzie - via Mura di S.Bartolomeo/Via Cabella (http://www.liguria.beniculturali.it/PDFs/patrimonio/Beni%20visitabili/019.pdf) (wł.). www.liguria.beniculturali.it. [dostęp 2017-09-10].
4. Cambi Casa d'Aste: Auction House - Castello Mackenzie (http://www.cambiaste.com/uk/cambi/prova-2.asp) (ang.). www.cambiaste.com. [dostęp 2017-09-10].
5. Italy Travel Web: Castello Mackenzie – Gino Coppedè – Genova (http://www.italytravelweb.it/castello-mackenzie/) (wł.). www.italytravelweb.it. [dostęp 2017-09-10].

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Zamek_Mackenzie&oldid=58069776”

Tę stronę ostatnio edytowano 23 lis 2019, 12:34. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).